

እ.ኤ.አ ከሚያ 21-31/2019 የነበረው

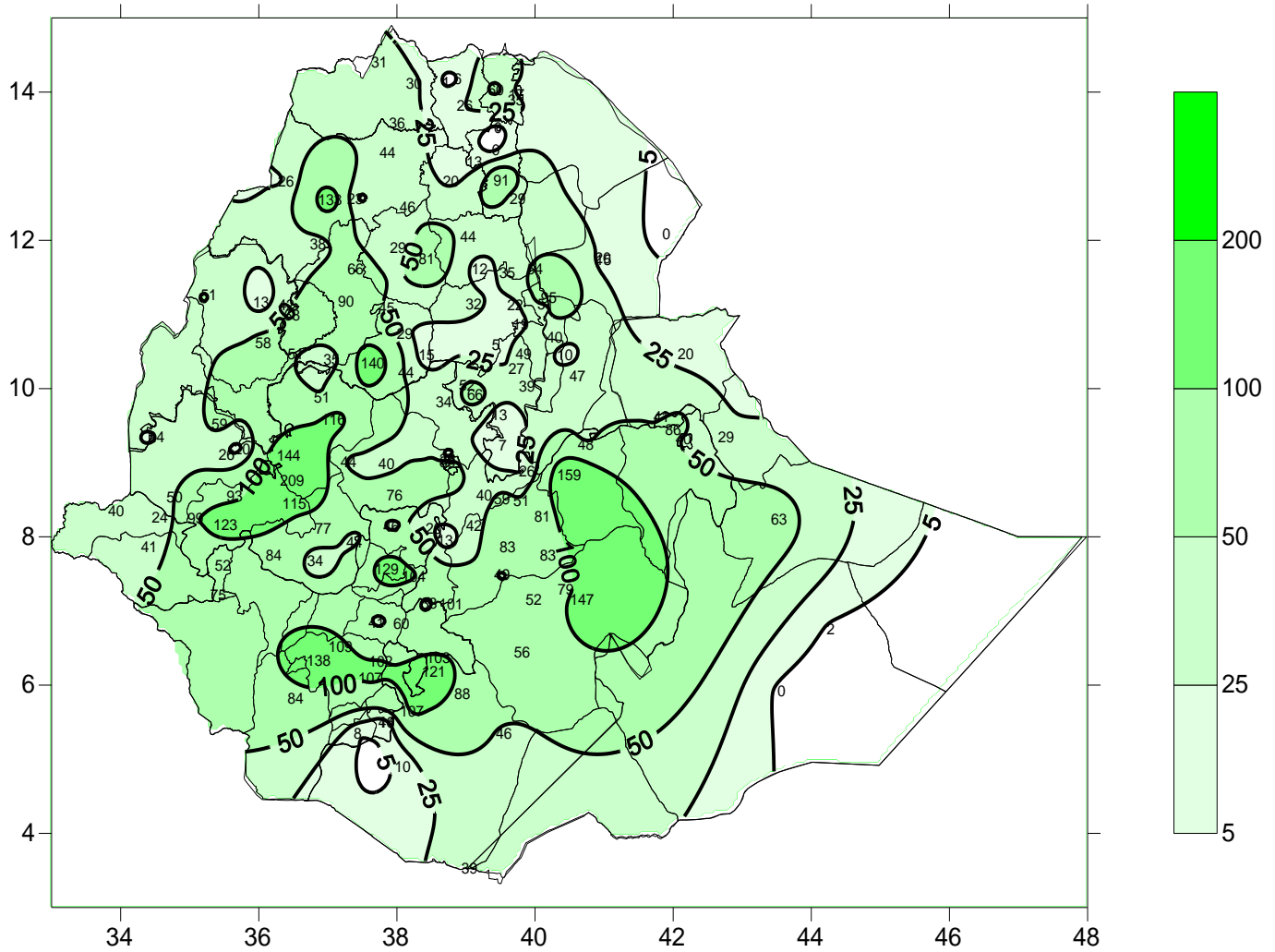
የአየር ሁኔታ ግምገማ

ባለፉት አስራ አንድ ቀናት ዝናብ ሰጪ የሆኑ የአየር ሁኔታ ክስተቶች በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ተጠናክሮ ነበር የተሰተዋሉት። ከዚህ ጋር በተያያዘም በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የተለያዩ መጠን ያለው ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፤ አልፎ አልፎ ከነበረው ጠንካራ የደመና ክምችት በአንዳንድ የምዕራብ፣ መካከለኛው እና ደቡብ ኦሮሚያ፣ የምዕራብ እና ምስራቅ አማራ፣ ቤኒሻንጉል ጉሙዝ እና ደቡብ ህዝቦች አካባቢዎች ላይ እስከ 73 ሚ.ሜ የሚደርስ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። በአጠቃላይ ባለፉት አስራ አንድ ቀናት ደቡብ ሱማሌ ከሚገኙ ዞኖች በስተቀር ሁሉም የሀገሪቱ ዞኖች ላይ ከቀላል እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። ከባድ ዝናብ ከተመዘገበባቸው ጣቢያዎች መካከል ለመጥቀስ ያህል በአዲስ አበባ 52.0፣ በአርሲ ሮቤ 42.1፣ በአዲግራት 34.9፣ በአሮሚያ 37.2፣ በአርጆ 38.2 እና 36.4፣ በአርባምንጭ 38.3፣ በአፅቢ 31.8፣ በባቲ 73.3፣ በብላቴ 49.3፣ በቦሬ 60.0፣ በዲላ 37.8፣ በገለምሶ 70.2፣ በሆሳዕና 49.2፣ በክብረመንግስት 62.5፣ ማይጨው 42.6፣ ማጀቴ 47.9፣ ነፋስ መውጨያ 48.9፣ ኑራኢራ 35.6፣ ጠረቻ 36.5፣ ሻምቡ 43.3፣ ወሊሶ 38.5፣ በጭፍራ 54.0፣ በጎሎልቻ 31.5፣ በደብረማርቆስ 40.2 እና 44.0፣ በነጆ 31.9፣ በአርጆ 36.4 እና 30.4፣ በነቀምቴ 33.5፣ በአዴት 45.0፣ በሀገረማርያም 37.2፣ በአይከል 59.7፣ በሳውላ 36.5 እና 58.1፣ በአርባ ምንጭ 38.3፣ በማንኩሽ 35.6፣ በባህርዳር 40.8፣ በሴሩ 34.5፣ በማጂ 34.7፣ በቡሌሆራ 35.8 እና 35.8፣ በምዕራብ አባያ 39.3፣ በዲላ 37.8፣ በወራቤ 45.2፣ በእነዋሪ 43.7፣ ፣ በጅማ 32.5 እና በቴፒ 31.9 በሚ.ሜ ይገኙበታል።

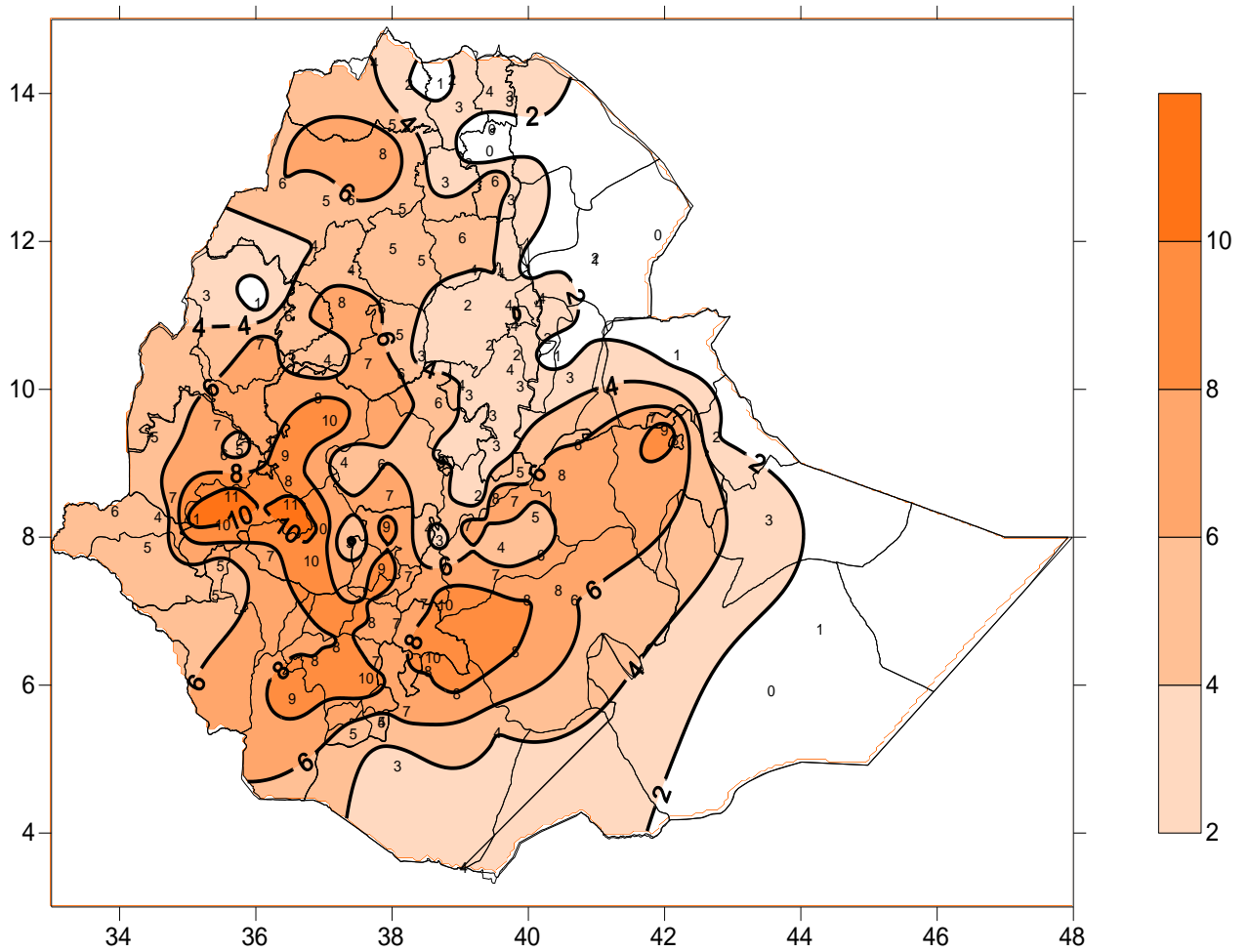
በአስራ አንዱ ቀናት የዘነበው የዝናብ መጠን ከሀገሪቱ የቦታ ሽፋን አንጻር ሲገመገም ከቆራሄና ዋርዴር ዞኖች በስተቀር በሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች በሚገኙ ዞኖች ላይ ከ25-209 ሚ.ሜ.የሚደርስ ዝናብ ከ2-11 ለሚደርስ ቀናት ያህል ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 1 እና 2)።

በአጠቃላይ ባለፉት አሥራ አንድ ቀናት የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነጻጸር ከቆራሄና ዋርዴር፣ ከቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል ዞኖች እና ከአፋር ክልል ዞን 1 እና 2 ዞኖች በስተቀር በሁሉም የሀገሪቱ ክፍሎች በሚገኙ ዞኖች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ መጠን ነበራቸው (ካርታ 3)።

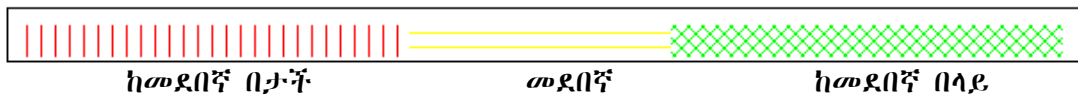
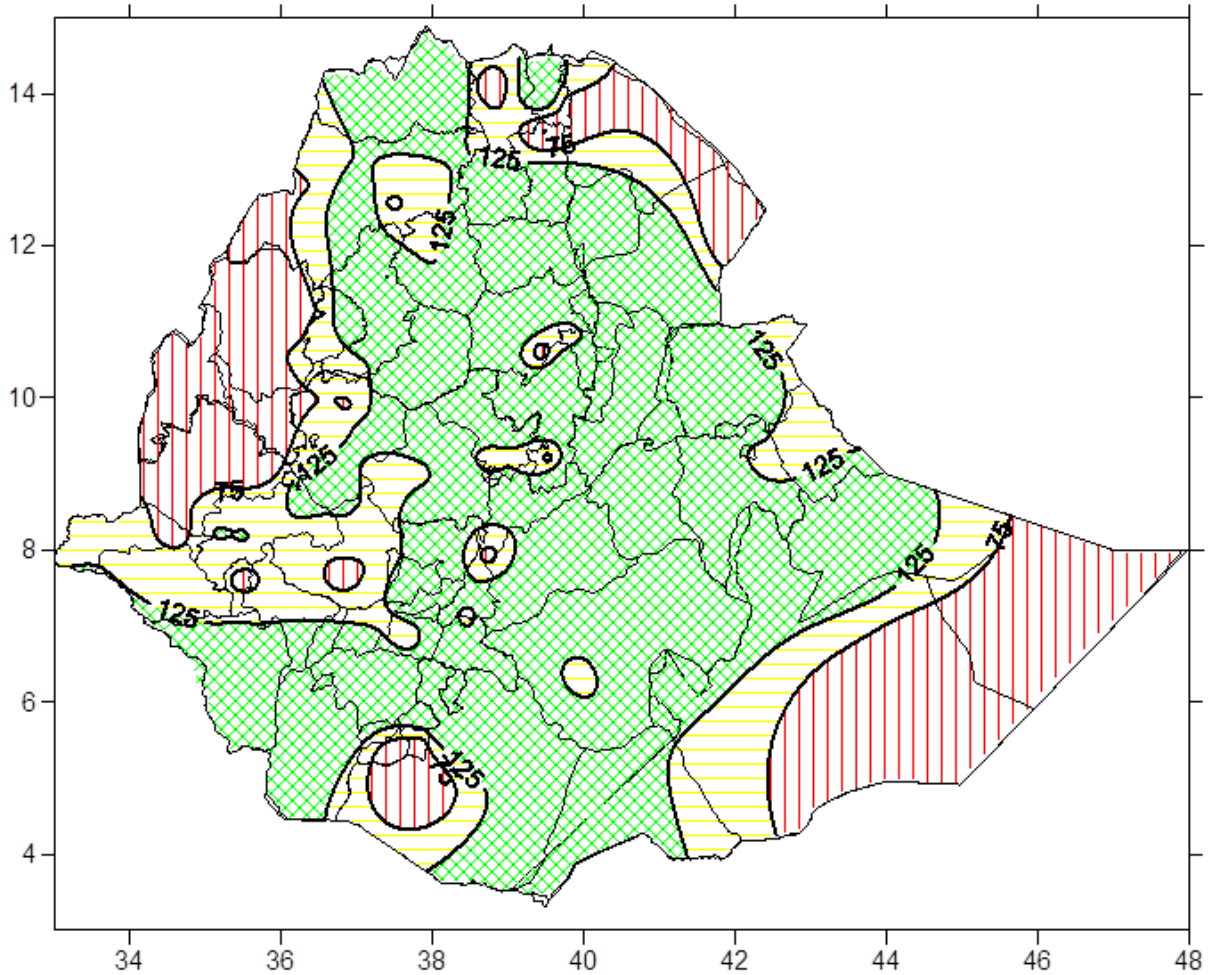
ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከሜይ 21 እስከ 31/2019 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከሜይ 21 እስከ 31/2019 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት

ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከሜይ 21 እስከ 31/2019 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

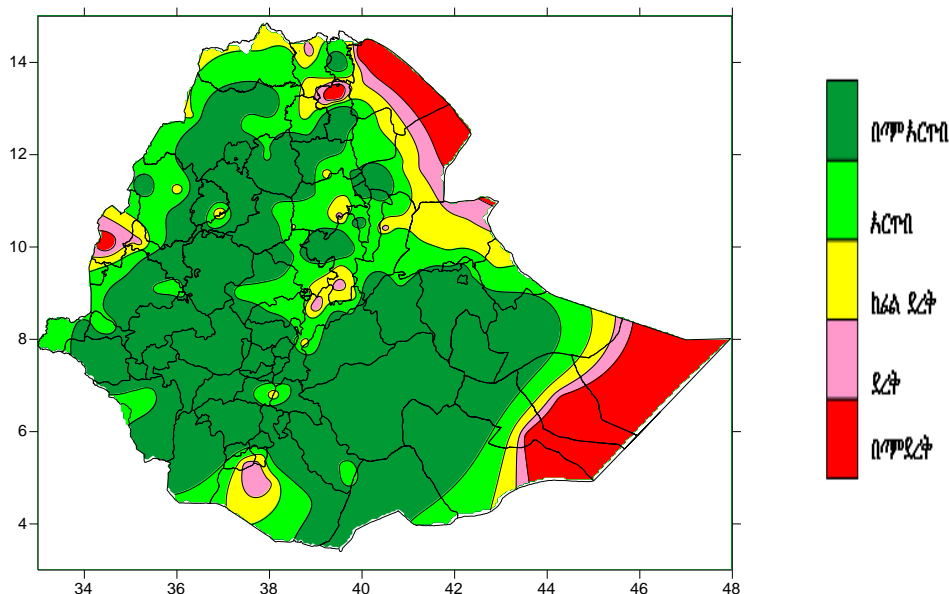

እ.ኤ.አ ከሜይ 21-31 የነበረው የአየር ሁኔታ

በግብርናው ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍናቸው የመጨረሻዎቹ የሜይ አስራ አንድ ቀናት በደቡብ ምስራቅ ከሚገኙ ሶማሌ እና በተወሰኑ የሰሜን ምስራቅ ጠረፋማ የአፋር አካባቢዎች በስተቀር በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ሰፊ ቦታን ያካለለ ከእርጥበታማ (moist) እስከ በጣም እርጥበታማ (Humid) የደረሰ የእርጥበት ይዘት እንደነበራቸው የተተነተኑ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። ተጠናክሮ ከነበረው የእርጥበት አምጪ የሚቲዎሮሎጂ ገፅታዎች ጋር ተያይዞ በብዙ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ እንደነበረ ከተለያዩ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ መረጃ መሰብሰቢያ ጣቢያዎች የተገኙ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ይህም ሁኔታ እድገታቸውን ላልጨረሱና በተለያዩ እድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የተለያዩ የበልግ ሰብሎች፣ ለጓሮ አትክልቶችም ሆነ ለቋሚ ተክሎች የውኃ ፍላጎት መሟላት አዎንታዊ ሚና ነበረው። በተጨማሪም ከኤፕሪል ጀምሮ ለሚዘሩ እንደ ቦቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች ጠቀሜታው የጎላ ነበር። አብዛኛዎቹ የመኸር ሰብሎች የሚዘሩት በጁን ወር ከመሆኑ ጋር ተያይዞ ባሳለፍነው ወር የመጨረሻው አስራ አንድ ቀናት በብዙ የመኸር አብቃይ አካባቢዎች ላይ የተገኘው እርጥበት አስቀድመው የማሳ ዝግጅት እንዲያከናውኑና በቂ ዝግጅት እንዲያደርጉ ዕድል የሰጠ ነበር። ከዚህ ጋር ተያይዞ የተገኘው እርጥበት ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች አዎንታዊ ሚና የነበረው ሲሆን፣ በተጨማሪም ባለፉት ወራት የተከሰተውን የእርጥበት እጥረት ከማሻሻሉም በላይ የተሻለ የመጠጥ ውኃና የመኖ ክምችት እንዲኖራቸው ያስቻለ ነበር (ካርታ 4)።

ካርታ 4 እ.ኤ.አ ከሜይ 21 እስከ 31/2019 የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

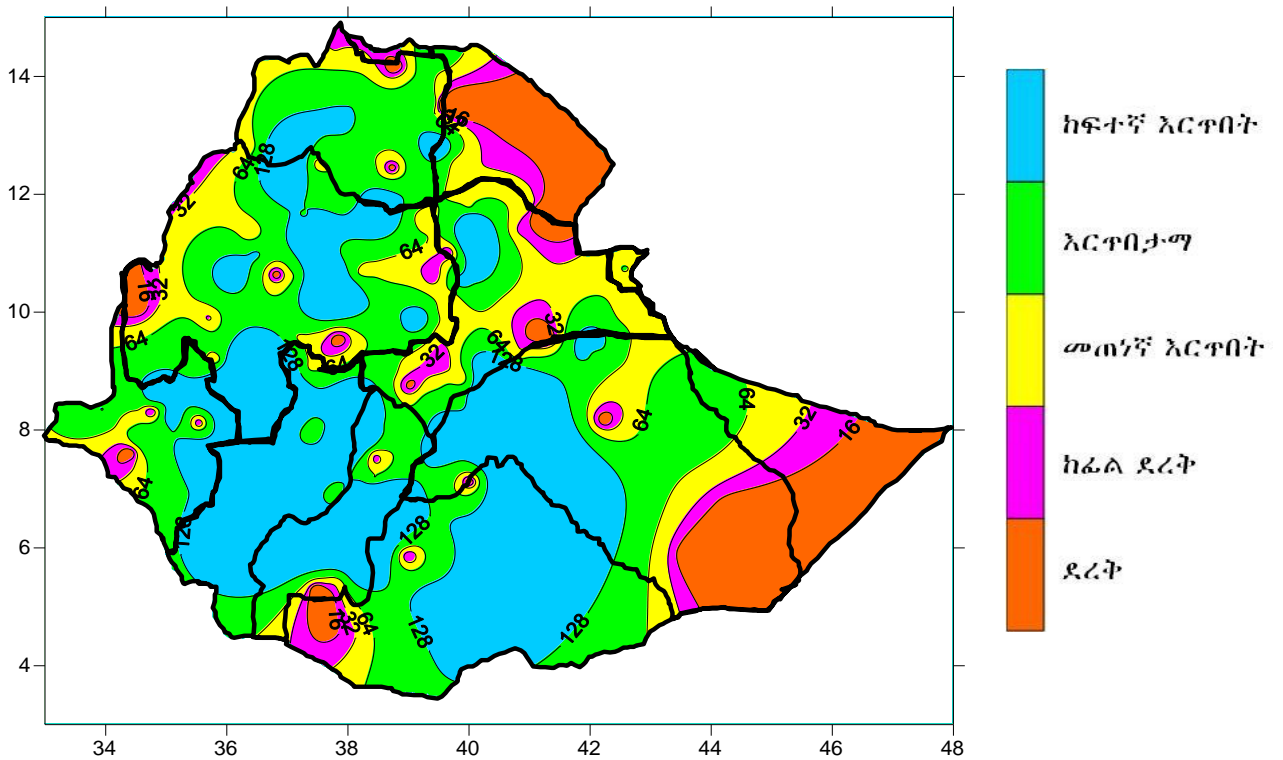

እ.ኤ.አ ከሜይ 21-31 የነበረው የአየር ሁኔታ

በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

እ.ኤ.አ 21-31 ሜይ 2019 የነበረው የአየር ሁኔታ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ የነበረው ገፅታ የተሻለ የእርጥበት ሁኔታ የነበራቸው አብዛኛው ባሮአኮሪ፣ አሞጊቤ፣ ስምጥሽለቆ፣ ገናሌዳዋ አዋሳኝ ከፍተኛ ቦታዎች፣ በጥቂት የላይኛውና የመካከለኛው ዋቢሸበሌ እና የታችኛው አዋሽ እንዲሁም አብዛኛው አባይ እና ተከቤ ተፋሰሶች ናቸው። በሌላ በኩል መጠነኛ እርጥበት የነበራቸው ተፋሰሶች ደግሞ በጥቂት የታችኛው ገናሌዳዋ፣ ተከቤ፣ ምስራቃዊና ምዕራባዊ አባይ፣ አብዛኛው አዋሽ፣ ጥቂት የታችኛው ባሮአኮሪ፣ የስምጥሽለቆ አዋሳኝ ቦታዎችና የዋቢሸበሌ የላይኛውና የመካከለኛው አዋሳኝ ተፋሰሶች ናቸው። የተቀሩት የታችኛው አፋርደናክል፣ ጥቂት የአባይ ምዕራባዊ ክፍል፣ የላይኛውና የመካከለኛው አዋሽ፣ የታችኛው አጋዴንና የታችኛው ዋቢሸበሌ ተፋሰሶች ላይ ደረቅ ሁኔታ አመዝኖ ተስተውሏል (ካርታ 5)።

ካርታ 5 እ.ኤ.አ ከሜይ 21 እስከ 31/2016 ድረስ የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

እ.ኤ.አ ከጁን 1-10/2019 የሚኖረው
የአየር ሁኔታ አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ የክረምት ዝናብ በጁን የመጀመሪያዎቹ አሥር ቀናት የደቡብ ምዕራብና የምዕራብ የሀገሪቱን አካባቢዎች ጨምሮ ቀስ በቀስ የሰሜን ምዕራብ ክፍሎችን የሚያዳርስበት ጊዜ ነው።

በሚቀጥሉት አሥር ቀናት ለክረምት ዝናብ መፈጠር አስተዋጽኦ የሚያደርጉ የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የተሻለ የዝናብ መጠንና ሥርጭት ሊኖራቸው እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

በአጠቃላይ በሚቀጥሉት አሥር ቀናት ከኦሚያ ክልል ምሥራቅ እና ምእራብ ወለጋ፣ ጅማ፣ ኢሉአባቦራ፣ አብዛኛዎቹ የሸዋ ዞኖች፣ ምዕራብ እና ምሥራቅ ሐረርጌ እንዲሁም አርሲና ባሌ ዞኖች፤ አዲስ አበባ፤ ከአማራ ክልል ምዕራብና ምሥራቅ ጎጃም፣ የሰሜንና የጎንደር ዞኖች፣ የባህር ዳር ዙሪያ፤ ከትግራይ ክልል የምዕራብና የመካከለኛው ዞኖች፤ የጋምቤላና የቤንሻንጉል ዞኖች በተጨማሪም የደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል አብዛኛው ዞኖች ከመደበኛው ጋር የተቀራረበና አልፎ አልፎም በጥቂት ቦታዎቻቸው ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ያገኛሉ። በተጨማሪም ከሚጠናከሩ የደመና ክምችቶች በጥቂት ሥፍራዎች ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ሊከሰት ይችላል። በአንጻሩ ከኦሚያ ቦረናና ጉጂ፤ ከሶማሌ ክልል የጅግጅጋ እና የሲቲ ዞኖች በጥቂት ሥፍራዎቻቸው ላይ አነስተኛ መጠን ያለው ዝናብ እንደሚያገኙ የሚጠበቅ ሲሆን፤ የተቀሩት የሀገሪቱ ዞኖች ግን ደረቅ ሆነው ይሰነብታሉ።

እ.ኤ.አ ከጁን 1-10/2019 የሚኖረው የአየር ሁኔታ
አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመደበኛ ሁኔታ የጁን ወር የመጀመሪያዎቹ አስር ቀናት በአብዛኛው በደቡብ ምዕራብና በምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች የመኸር ስራ እንቅስቃሴ ማለትም የማሳ ዝግጅትና የተዘጋጁ ማሳዎችን በሰብል የመሸፈን ተግባራት በስፋት የሚስተዋልበት ሲሆን፤ በአንዳንድ የበልግ አብቃይ በሆኑ አካባቢዎች የበልግ ሰብል የሚደርስበትና በተወሰኑ ቦታዎችም የሰብል ስብሰባ ተግባራት በከፊል የሚከናወንበት ወቅት ነው። በተሰጠው የአስር ቀን የአየር ሁኔታ ትንበያ መሠረት በተለይም በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የዝናቡ ሁኔታ በመጠንም ሆነ በስርጭት ሊጠናከር እንደሚችል መረጃዎች ይጠቁማሉ። ይህም ሁኔታ በአካባቢዎቹ ላይ እየተከናወነ

ላለውም ሆነ ለሚጠበቀው የግብርና እንቅስቃሴ በአብዛኛው መልካም ጎን እንደሚኖረው ይታመናል። በአጠቃላይ ከላይ በትንበያው ላይ በተጠቀሱት አካባቢዎች ከመደበኛው ጋር የተቀራረበና አልፎ አልፎም በጥቂት ቦታዎቻቸው ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ የሚያገኙ ሲሆን፤ ከዚህም ጋር ተያይዞ የሚጠበቀው ዝናብ የአፈር ውስጥ እርጥበትን ከማሻሻል አንፃርም ሆነ አስቀድመው የተዘናና በተለያዩ ዕድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የበልግም ሆነ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች እንዲሁም ለተለያዩ የቋሚ ተክሎችና የጓሮ አትክልቶች የውሀ ፍላጎታቸውን ከማሟላት አንፃር ከፍተኛ ሚና ይኖረዋል። በአንፃሩ በተወሰኑ አካባቢዎች ላይ ከሚጠበቀው ከባድ ዝናብ ጋር ተያይዞ እርጥበቱ ከመጠን በላይ ስለሚሆንና የጎርፍ መፈጠር ሊኖር እንደሚችል የሚጠበቅ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ የአፈር መሸርሸርና የመሬት መንሸራተትን እንዳያስከትል አስፈላጊው ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተለይም በተከታታይ ቀናት ዝናብ እያገኙ ያሉ አካባቢዎች የመካከለኛ ጊዜ ሰብሎችን ለመዝራት የተዘጋጁ ማሳዎች በጎርፍ እንዳይጠረጉ የተለየ ጥንቃቄ እንዲወሰድ ይመከራል። በሌላ በኩል በተጠቀሱት ቦረናና ጉጂ እንዲሁም የጅግጅጋ እና የሲቲ የአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የሚጠበቀው እርጥበት ምንም እንኳን በመጠን ዝቅተኛ ቢሆንም፤ በተለይም ባላለፍናቸው ተከታታይ ቀናት አካባቢዎቹ ካገኙት የተሻለ እርጥበት ጋር ተዳምሮ የመጠጥ ውሀ አቅርቦትንም ሆነ የግጦሽ ሳር ልምላሜን እንዲሁም የተፈጥሮም ሆነ የሰው ሰራሽ ምንጮችን እንደሚያጎለብት ይጠበቃል።

እ.ኤ.አ ከጁን 1-10/2019 የሚኖረው የአየር ሁኔታ

አዝማሚያ በውሃው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በሚቀጥሉት አስር ቀናት የክረምት ዝናብ መግባት ጋር ተያይዞ በምዕራብ አጋማሽ በሚገኙ የአገሪቱ ተፋሰሶች ላይ የዝናቡ ስርጭትና መጠን የተሻለ እንደሚሆን የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በመሆኑም በመጨረሻ አስር ቀናት በአብዛኛው ባሮአኮ፣ ኦሞጊቤ፣ ስምጥሽለቆ፣ አባይ፣ የመካከለኛውና የላይኛው ተከቤ፣ አዋሽ፣ የላይኛውና ምዕራባዊ አጋማሽ ገናሌዳዋ እና የላይኛው ዋቢሽበሌ ተፋሰሶች ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ መጠን ያለው ዝናብ የሚያገኙ ሲሆን፤ በጥቂት ቦታዎቻቸው ላይ ከባድ ዝናብ ሊኖር እንደሚችል ትንበያው ጠቁሟል። በተጨማሪም የመካከለኛውና የታችኛው ገናሌዳዋ እና የላይኛው ዋቢሽበሌ ምስራቃዊ አዋሳኝ ተፋሰሶች በጥቂት ቦታዎች ላይ አነስተኛ ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል። ከዚህ ጋር ተያይዞ የክረምቱ ዝናብ በመጀመሩ ለጎርፍ ተጋላጭነት ላላቸው ተፋሰሶች ትኩረትና ክትትል መስጠት አስፈላጊ ይሆናል።